

NÉPSZABADSÁG

1973. április 7., szombat

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI LAPJA

XXXI. évfolyam 81. szám

Egészség a családban

Ma van az egészségügyi világ-nap. Az Egészségügyi Világszervezet — amely éppen negyedszázada alakult meg és napjainkra nemcsak a leghumánusabb, hanem 137 tagországával a legnagyobb nemzetközi szervezet is — ezt a napot minden év április 7-én egy, az egész földkerekségre érvényes jelző jegyében hirdeti meg. Tavaly ilyenkor a figyelmet a szívbetegek elleni összefogott küzdelemre irányította. Az idén más természetű, de hasonlóan fontos téma kerül előtérbe. A világnap ez évi mottója: „Az egészség otthon, a családban kezdődik”.

Mit jelent ez a mi körülményeink között? A család egészségének alapvető megővése — a fogalom szűkebb értelmében — nálunk intézményesen biztosított. A magyar egészségügy kiépített és fejlődő szervezete — az újszülöttektől az idősokorúakig — bárki számára lehetővé teszi a megfelelő orvosi, kórházi, gondozói ellátást. Teljesen természetes, hogy a várandós anyák terhesgondozásra járnak, az újszülöttet rendszeresen látogatja az orvos, a védőnő. A városokban a gyermekorvosi körzetek révén minden gyereknek voltaképpen állami háziorvosa van; a szervezett védőoltások védelmet nyújtanak a régebben ki-védhetetlennek hitt gyermekbe-tegességek ellen; működik az iskola-egészségügy szervezete is. Egy-szóval sok más országnál kedvezőbb a családok egészségi állapota.

Nem ilyen egyértelműen örven-des a helyzet viszont, ha az egészséget a fizikai-biológiai jelentésén túl tágabb értelemben fogjuk fel. Az egészséges család fogalma nálunk nem tekinthető csupán orvosi ügynek. A család és ezen belül különösen az anya szerepe az egészséges gyermeknevelésben úgyszólván nélkülözhetetlen. A család a társadalom legkisebb közössége, ennek egészséges vagy egészségtelen hatása sorsdöntő lehet a gyermekek fejlődésére, felnőt életük, életfelfogásuk alakulására. Ezért is érthető, hogy az egészségügyi világnapon nálunk az anyának a családban betöltött szerepét állítják a figyelem középpontjába.

Az anya nélkülözhetetlen az egészséges gyermeknevelésben. Nemrég vizsgálatokat folytattak az otthon, anyai gondoskodással, illetőleg a szülő nélkül, intézetekben nevelkedő hároméves gyermekek körében. Tesztilettel, erkölcsi tulajdonságaik kifejeletlenebbek, vagy rossz irányba mutatnak, s bár nagyobb közösségekben élnek, mégis magányosabbak, mint a családi keretekben felnövő kortársaik.

Ez elgondolkodtató és megszív-lendő tanulság. A dolgozó anyáknak lehetőségük van, hogy igénybe vegyék a gyermekgondozási segítyt, bővítsük a bölcsődei, óvodai hálózatot. Emellett továbbra is szükséges, hogy a dolgozó anyák kettős hivatásának megkönnyítésére a társadalom intézményesen adjon meg minden lehetőséget anyagi és nem utolsósorban erkölcsi támogatást.

Árkus József

Kádár János Angyalföldön

Látogatás az Irodagépipari és Finommechanikai Vállalatnál és a Láng Gépgyárban - Képviselői beszámoló nagygyűlés

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Angyalföld országgyűlési képviselője pénteken egész napos látogatást tett választókerületében, Budapest 39-es számú választókerületében. A program különböző eseményein részt vett Biszku Béla, a Központi Bizottság titkára és Németh Károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, dr. Orbán László országgyűlési képviselő és Katona István, a Központi Bizottság osztályvezetője, a Központi Bizottság tagjai, Csapó Ernő, Kovács Károly és Venécz János, a XIII. kerület országgyűlési képviselői.

Az Irodagépipari és Finommechanikai Vállalat Jász utcai központjában nagy szeretettel fogadták Kádár Jánost, akit Csillag Géza, a vállalat vezérigazgatója, Benkő András, a pártbizottság vezetője, Fodor Árpád, a KISZ-bizottság titkára és Rózsa Miklós, a szakszervezeti bizottság titkára köszöntött. A vezérigazgató és a párttitkár adott tájékoztatást a vállalat életéről, tevékenységéről.

— Bizunk a kommunista kollektíva erejében és lelkesedésében — mondották, s hogy ez a bizalom mennyire gyümölcsöző, arról tanúskodnak a vállalat termelési adatai is: az 1967-es esztendő még jelentős veszteséggel, az elmúlt évet azonban már 81 és fél millió forint nyereséggel zárták. A jobb gazdasági és hatékonyabb politikai munka nem választható ketté — mutattak rá a vállalat vezetői. S hogy a gyárban valóban jó a munkások hangulata, arról már az első üzemcsarnokban, az automatáknál meggyőződhetett a Központi Bizottság első titkára. Hajek László üzemvezető hosszan sorolta azokat a vállalati intézkedéseket, amelyek a munkakörülményeket javítják, kezdve az egyszerű műszakbeosztástól, zárva az ösztönző bérpolitikával. Kádár Jánost itt is, ott is — ha csak egy kézfogás, pár szó erejéig is — meg-megállították a műhely munkásai, akik közül többen mint régi angyalföldi ismerőst köszöntötték a 39-es számú választókerület képviselőjét. — Mióta dolgozik a gyárban, van-e családja, mennyi az órábéré? —

kérdezte Kádár János Pataki Ferenc esztergályostól, Czégény Lajos brigádvezetőtől s másoktól, és nagy érdeklődéssel hallgatta a rögtönzött beszámolókat. A látogatás emléket számos brigádnapló is őrzi. Kádár János munkasikeret kívánó sorokat jegyzett a Március 15. brigád és a November 7. brigád naplójába. A Martos Flóráról elnevezett brigád naplójában arra a lapra került aláírása, ahol a munkáskollektíva jelentős vállalkozását jegyezték fel: társadalmi munkában patronálnak egy angyalföldi óvodát.

Kádár János választókerületi látogatásának következő állomása a Láng Gépgyár volt: az üzem bejáratánál Kasoly József vezérigazgató, dr. Tóth Lajos, a pártbizottság titkára, Tóth Gábor, a szakszervezeti bizottság titkára és Palkó Lászlóné, a KISZ-bizottság titkára fogadta a Központi Bizottság első titkárát. Invitálásukra Kádár János megtekintette a gépgyár rögtönzött termékbemutatóját, majd hosszabban elbeszélgetett Angyalföld, szűkebben a 39-es számú választókerület gondjairól és eredményeiről, a kerület országgyűlési képviselőivel, párt-, tanácsi és népfrontvezetőivel, a

Láng Gépgyár vezetőivel és munkásaival.

Kádár János délután a Láng Gépgyár turbinaszereklédjében választási nagygyűlésen találkozott a gyár dolgozóival, a 39-es számú választókerület lakóinak képviselőivel, Angyalföld gyárainak, nagyüzemeinek, vállalatainak küldöttjeivel, a nagygyűlést a Himnusz hangjai után Matusz László, a Hazafias Népfront XIII. kerületi bizottságának titkára nyitotta meg. Emlékeztette a több ezres halgatóságot arra a hagyományosan szép szokásra, kötelezettségre, hogy a képviselők, tanácsigazgatók időről időre beszámolnak megbízóknak, a választópolgároknak munkájukról, tevékenységükről. Ezeknek a beszámolóknak a sorát folytatva tartja meg most választási nagygyűlését Kádár János, a 39-es számú választókerület országgyűlési képviselője.

Kovács Károly, az MSZMP XIII. kerületi Bizottságának első titkára lépett ezután a mikrofonhoz. Szólt a szépen gyarapodó Angyalföld elmúlt két esztendei fejlődéséről. Elmondotta, hogy a tanácsigazgatói választásra készülőde számot vetettek eredményeikkel és gondjaikkal, s ennek a helyi

mérlegnek az elkészítéséhez az MSZMP Központi Bizottságának múlt év novemberi állásfoglalása adott biztos alapot. A kerületi vállalatok, intézmények dolgozói megismerték, megvitatták a Központi Bizottság állásfoglalását, egyetértettek vele, s készek a szocializmus építését szolgáló további feladatok végrehajtására. Egyetértettek a munkások azzal is, hogy a párt kipróbált, gyakorlatigazolta politikáján, a X. kongresszus céljain nem változtassanak, de mindenütt, minden munkahelyen következetesebbnek kell lennie a végrehajtás szervezésének, ellenőrzésének. A kerületi pártbizottság első titkára beszámolt arról is, hogy az elmúlt időszakban javult a kerületi vállalatok munkájának szervezettsége, a vezetés színvonala. A vállalatok és szövetkezetek az elmúlt esztendőben 12 százalékkal termeltek többet, mint két évvel korábban. A két esztendő alatt — a gondok ellenére is — sokat fejlődött a kerület, sok új lakás épült, javult az egészségügyi, a kommunális, a kereskedelmi és a szociális ellátás.

Hosszan tartó nagy taps fogadta az elnöki bejelentést: Kádár János következő szövege.

KÁDÁR JÁNOS:

Bizakodva nézhetünk a jövőbe, a szocializmus alapjai szilárdak

— Tisztelt nagygyűlés! Kedves elvtársok! Elvtársak!

Öszintén köszönöm a szíves fogadtatást és a magam részéről én is szívből köszöntöm nagygyűléset mindenképpen részvevőjét. Atadom önöknek és az önk személynében Angyalföld dolgozóinak a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának forró elvtársi üdvözlését.

Kedves elvtársok! Kedves elvtársak! A tanácsválasztás alkalmából rendezett mostani választási nagygyűlésen az a feladatom, hogy képviselői beszámolót tartsak, tehát elsősorban az ország dolgairól kívánok beszélni. Szeretném jelenteni a választók-

nak, hogy a képviselői testület, az országgyűlés, becsülettel végzi feladatát. S ami nagyon fontos: azért tudja ezt tenni, mert élvezi a dolgozó nép bizalmát. Két évvel ezelőtt szívből jövő, őszinte köszönetet mondtam önöknek a bizalomért, amellyel képviselőnek jelöltek és megválasztottak. Engedjék meg, hogy most a magam és képviselőtársaim nevében is megköszönjem azt a szilárd támogatást, amit önök országgyűlésünknek a két év alatt nyújtottak.

Kedves elvtársak! A szocializmust építő magyar nép vezető ereje a munkásosztály forradalmi pártja, a Magyar Szocialista

Munkáspárt. Következésképpen társadalmunk életét, népünk alkotó munkáját a párt X. kongresszusának határozatai és irányelvei határozták meg. Az országban — a X. kongresszus állásfoglalásának megfelelően — jelenleg a szocialista társadalom teljes felépítésének munkája folyik, a korábbinál magasabb szinten. A kongresszus határozata mindegy felhívás volt az egész magyar társadalomhoz, hogy a szocialista építőmunkát folytassuk tovább teljes következetességgel és lendülettel. A párt kongresszusát követő időszakban a szakszervezetek, a Kommunista Ifjúsági Szövetség, az összes tömegszervezet, s végül a Hazafias Népfront kongresszusa megtárgyalta a pártkongresszus irány-mutatásait, azokat sajátjuknak érezték és elfogadták. Ezekben az állásfoglalásokban mindegy megtestesült népünk napról napra szilárdabbá, kovácslódó szocialista nemzeti egysége. A kongresszus határozatai az életben, a gyakorlati munkában megvalósulnak.

Két évvel a kongresszus után, tavaly novemberben a Központi Bizottság külön ülést szentelt annak, hogy megvonja a kongresszusi határozatok végrehajtásának mérlegét. A novemberi központi bizottsági ülés betöltötte feladatát; a mérleget elkészítette és megmutatta az utat, amelyen járva a kongresszus határozatait teljes mértékben meg tudjuk valósítani.

Hangsúlyozottan és nyugodtan mondhatjuk, hogy a Központi Bizottság mérlege pozitív volt.

A nagygyűlés résztvevői a Láng Gépgyár üzemcsarnokában.

(Folytatás a 2. oldalon.)

(Folytatás az 1. oldalról.)

Belpolitikai életünk élénk, a Központi Bizottság ülését követve társadalmunk újszólóval minden szervezetének tanácskozási és állásfoglalása. Valamennyi tömegszervezet és a Hazafias Népfront, végül az országgyűlés mostani, márciusi ülészakán a Minisztertanács beszámolója is részleteiben megvizsgálta, hogy a pártkongresszus útmutatásának megfelelően halad-e a munka, mely területeken jó az eredmény, hol van hiányosság vagy elmaradás, amit meg kell szüntetni. **E mérleg általános összefoglalása az, hogy a kongresszus útján haladunk.** Nagy munkát végzett népünk és jelentős eredmények születtek. Másiképpen fogalmazva: **az elmúlt két esztendőben újabb jelentős lépést tettünk előre a szocialista társadalom teljes felépítésének útján!**

Az országgyűlés munkája különleges fontosságú a Magyar Népköztársaság, népünk életében. Az országgyűlés legfőbb államhatalmi szervünk, amelynek legfőbb feladata: öröködni azon, hogy szocialista alkotmányunk teljes mértékben érvényesüljön. Másik feladata, hogy szükség szerint és funkciójának megfelelően kellő időben megfelelő törvényeket alkotson. Feladata továbbá, hogy ellenőrizze az állami irányítás, a kormány munkáját és tevékenységét.

Szocialista irányvonalunk, a kongresszus iránymutatása, a párt politikája az államéletben nem automatikusan érvényesül. Pártunk mindig nagy súlyt helyezt az arra — s most különösen nagy súlyt helyez rá —, hogy politikai programját, céljait ne erőltesse rá más testületekre, az egyes állampolgárokra. **De a meggyőzés erejével igenis szüntelenül dolgozunk azért, hogy pártunk irányvonala, szocialista törekvéseink és céljaink az élet minden területén, így az államéletben is érvényesüljenek.** Ilyen értelemben állíthatom: az országgyűlés, a népszuverenitás legfőbb szerve, az elmúlt két esztendőben megalkotta azokat a törvényeket, amelyek szükségesek voltak ahhoz, hogy szocialista politikánk az államéletben, a gazdasági, a társadalmi élet minden fontos területén teljes mértékben érvényesüljön. Az elmúlt két év alatt az országgyűlés kiemelkedő fontosságú ténykedése volt, hogy megszavazta az alkotmánymódosítást, kidolgozta és megszavazta a népgazdaság szocialista tervtörvényét, az egészségügyi törvényt, az ifjúsági törvényt és számos más olyan fontos jogszabályt, amely az államélet továbbfejlesztéséhez, szocialista terveink megvalósításához szükséges.

Azért dolgozunk, hogy a nép közérzete jó legyen

A tanácsvlasztásokra készülünk. Ezzel kapcsolatban szeretnék utalni arra, hogy az országos politika és a helyi politika egymással szoros összefüggésben van; kiegészítik egymást, ugyanakkor önállóan is fontos szerepet töltenek be. Az általános politika az ország, a nép sorsát, útját határozza meg. A helyi politika — vagy másként: a községpolitika, a tanácspolitika — az állampolgárok millióinak mindennapi gondjaival, kérdéseivel, megoldást váró problémáival foglalkozik. Ha arra keressük a választ, hogy milyen a politikai hangulat, tudnunk kell, hogy azt az egyes embereket két tényező határozza meg: **az általános és a helyi politika.** Úgy lehet, az általános politikát megfelelően tartja, helyesli, azzal egyetért. Ez azonban csak akkor érvényesülhet teljes mértékben, ha személyes életének mindennapi problémáit az állam, a hatóság, a tanács oly módon intézi, hogy őt sérelem vagy hátrány nem éri. Ekkor nyugodt és megelégedett az ember. **Az országos politikában azért dolgozunk, hogy a munkásosztály, a dolgozó osztályok, a nép általános közérzete megfelelő legyen, és azt mondják az emberek: „Most elégedettek vagyunk, helyes irányban mennek a dolgok.”** Nagy munkát kell végezniük a helyi hatóságoknak is — és vég-

nek is —, hogy az állampolgárok nagy többsége elégedett legyen helyzetével. Néha azonban elégedő egy kis hiba ahhoz, hogy az egyes állampolgárnál a megelégedettség elkeseredettséggé változzék. Nem is folytatom, ennyiből is mindenki megérti, hogy a tanács munkájának milyen nagy a fontossága. Talán azt is megérti mindenki, hogy **a választott tanácsokban és a tanácsapparátusban dolgozó emberek megfelelő megbecsülést és tiszteletet érdemelnek azért a munkáért, amit nap mint nap végeznek** — még akkor is, ha egyes kérdések nem oldódnak meg olyan gyorsan, ahogyan egyes érdekelt felek azt szeretnék.

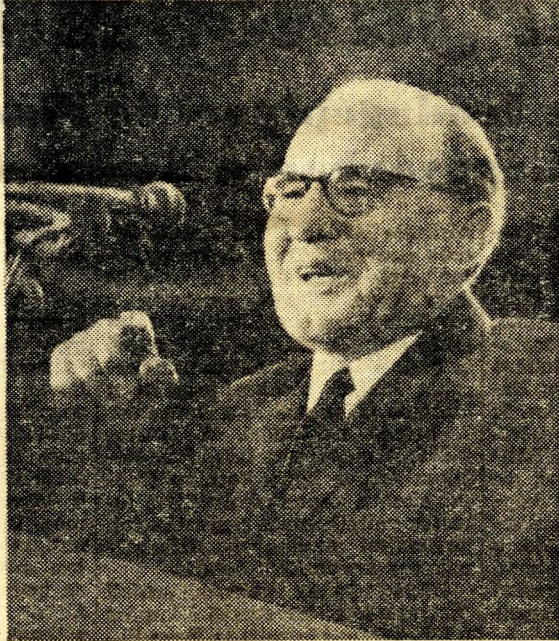
Általános politikánk-ból következően és a megfelelő törvényes intézkedések eredményeként a tanácsok jelenleg nagyobb önállósággal és nagyobb hatáskörrel végezhetik munkájukat, mint korábban. Teljes meggyőzőléssel állítom — s ezt mindenki tanúsíthatja —, hogy **a tanács munkájában az új tanács törvény hatályba lépése óta, tehát az utóbbi két esztendőben nagy fejlődés tapasztalható.** S ha ez az irányzat folytatódik, mindnyájan remélhetjük, hogy néhány éven belül a tanács munkájában még további fejlődés következik be.

A rövidesen esedékes tanácsvlasztásoknak megvan a határozott célja. Egyrészt — magát a választási kampányt is felhasználva — azt szeretnénk elérni, és reméljük, el is érjük, hogy általános politikai törekvéseink még jobban behatoljanak a tömegekbe. Még nagyobb megértésre és támogatásra találjanak. A választási kampányt a helyi községpolitika továbbfejlesztésére is szeretnénk felhasználni, és reméljük, hogy ez is sikerül. **A választás célja, hogy jó összetételű tanácsok alakuljanak és dolgozzanak a következőknek esztendőben.** Ez a célunk itt, a XIII. kerületben is, a fővárosban s mindenütt az országban, ahol tanácsokat választanak.

Kijelenthetem, hogy a választási kampány a törvényes előírásoknak megfelelően, jól halad. A választási munka politikai tartalmát illetően elmondhatom, hogy **a párt általános politikáját nagy megértéssel fogadják.** A választói gyűléseken a párt politikájáról és a helyi politikáról megfelelő elmélyültséggel tárgyaltak. A jelölőgyűléseken — amelyek már befejeződtek — két és fél milliónyian vettek részt, kerekén háromszázezeren szólaltak fel, fejtették ki véleményüket az általános politikáról, a helyi tennivalókról, valamint a jelöltek személyéről. Végeredményben elmondhatjuk, hogy **a választási előkészületek a szocialista demokracizmus elveinek megfelelően, rendszeresen haladnak.** A szocialista államok kivül nincs a világon olyan ország — a polgári demokráciák hiába szólnak néha olyan dicsekvően az ő demokráciájukról — ahol megvalósult volna, hogy a választók csaknem 40 százaléka jelölje ki azokat, akikre a választás napján leadják majd szavazatukat. Demokratikus eljárás ez olyan értelemben is, hogy ahol a megvitatás után szükségesnek látták — kerekén 1700 választókerületben —, két vagy több jelölt indul majd a választáson, s a szavazás napján dől majd el, ki lesz közülük a tanács tag. A munka tehát jól megy, s bízunk abban, hogy ugyanilyen lesz a folytatás is: **a választás be fogja tölteni szerepét, hozzájárul politikánk megerősítéséhez, biztosítja a tanácsok megfelelő összetételét.**

Kádár János ezután a XIII. kerületi program során szerzett benyomásairól, tapasztalatairól beszélt. Elismeréssel említette az Irodagépipari Vállalat munkáját, eredményeit. Ez a vállalat — amely 1948-ban, tehát 25 éve jött létre — az első esztendőben hárommillió forint értéket termelt; 1972-ben már 500 millió forint volt a termelési értéke, s termékeinek 90 százalékát exportálta,

főleg a szocialista országokba. Jó eredményt ért el a Láng-gyár is: a múlt évben megtermelt gyártmányainak értéke több mint 800 millió forint volt. Hangsúlyozta a párt első titkára: a Láng-gyárra nagy szüksége van az országnak. A 200 megawattos és ennél nagyobb turbinákat máshol nem tudjuk előállítani, márpedig ezekre legalább olyan szükségünk van, mint bármi másra. És az ezzel összefüggő termelési, értékesítési és nyereségproblémákat meg kell oldanunk, mert ennek a gyárnak fejlődnie, erősödnie kell, és fog is fejlődni, erősödni!

Ezt a két vállalatot csak azért említettem név szerint — fűzte hozzá —, mert a mai programunk ezekhez kapcsolódik. De szinte az egész ország ismeri a kerület többi nagynevű gyárát, a Magyar Háj- és Darugyárt, és Acélárugyárt, és sorolhatnám tovább a 130 angyalföldi üzemet, gyárt.

Angyalföld fejlődése biztató

Ezután részletesen szólt a kerület fejlődéséről, kiemelte a társadalmi munka jelentőségét. Aláhúta, hogy mint XIII. kerületi képviselő, őszinte örömmel szól az eredményekről, majd hozzáfűzte: **Igazán büszke vagyok arra, hogy ennek a kerületnek lehetek a képviselője, és nagyon biztatónak látom Angyalföld további fejlődését is.**

A továbbiakban a kerület problémáiról és a fejlesztés terveiről szólt. A fejlődés perspektívája biztató — mondotta —, s ha a központi szervek politikai irányítása, a helyi tanács munkája és a kerület dolgozó népének odaadó támogatása a továbbiakban is érvényesül, akkor a mostani tervek is megvalósulnak majd, s a legközelebbi tanácsvlasztásokon vagy egyéb alkalmakkor bizonyára ismét újabb, szép eredményekről szólhatunk. Olyanokról, amelyek mindazok szívét megörvendeztetik, akik számára jelent valamit ez a szó: **Budapest XIII. kerülete — Angyalföld.**

Ezután az ország fővárosáról, Budapestről szólt. Rámutatott: ha figyelembe vesszük, hogy az ország lakosságának egyötöde Budapesten él és dolgozik, akkor már aligha csak egyszerűen helyi kérdéssről van szó. Budapest ipará és kereskedelmi, egészségügyi szolgáltatásai, közoktatási rendszere, kulturális intézményei eredményesen teljesítik feladatukat, s ahol termelés folyik, teljesítik a tervet, mégpedig úgy, hogy a termelés növekedését teljes egészében a munka termelékenységének fokozásával érik el.

Szólt a budapesti lakásépítkezésekről, a metró új szakaszának üzembe helyezéséről. A földalatti építőinek jó munkájára utalva kijelentette: elismerést érdemelnek azért, hogy a saját maguk által megszabott határidőre, pontosan teljesítették vállalkozásukat, egy évvel előbbre hozták az üzembe helyezés időpontját. S a fővárosi

metró ügye nemcsak budapesti kérdés, hanem kimondottan közügy, hiszen Budapest egyben a Magyar Népköztársaság fővárosa. Joggal mondhatjuk — folytatta beszédét —, hogy a fővárosi új lakótelepek meggyorsult építése, a közlekedés fejlesztéséért végzett nagy munka és a földalatti új szakaszának üzembe helyezése nagyszerű eredmény, amire mindannyian büszkék lehetünk. **A százéves Budapest az egész ország népének büszkesége.**

A továbbiakban is mindent meg kell tennünk azért, hogy az ország hagyományos ipari, kulturális, tudományos és — hozzáteszem — politikai központja a jövőben is minden vonatkozásban egészségesen fejlődjék. S ehhez a mostani tanácsvlasztásnak is megfelelő mértékben és módon hozzá kell járulnia.

Az ország egészének munkájáról és a munka eredményeiről beszélt ezután a Központi Bizottság első titkára:

— A gazdasági munka 1972-ben kielégítő eredményekkel zárult: az ipar 5,6 százalékkal, a mezőgazdaság 4 százalékkal növelte termelését, a közlekedés és a kereskedelem a tervelőirányzatnak megfelelően teljesítette tervét, a nemzeti jövedelem 5 százalékkal növekedett. A beruházások a tervnek megfelelően alakultak. Az ország külkereskedelmi és fizetési mérle-

ge 1972-ben az előző évhez viszonyítva jelentősen javult. Mindez nagyon jó eredménynek tekinthető.

Megelégedéssel lehet szólni az országban végzett munka más területeiről is. A tudományos-szervező munka, a tudományos munka hatékonysága, a közoktatás, az irodalom, a könyvkiadás, a művészetek megfelelően fejlődtek, és ezek eredményeképpen a szocialista közgondolkodás is megfelelően erősödött.

Az ország általános kulturális színvonala biztató, szép, megelégedésre adhat okot, és további, még messzebbre mutató, még nagyobbra törő terveknek vannak. Az ország lélekszámát figyelembe véve, Magyarország 90 ezres egyetemi és főiskolai, valamint három és fél százézer középiskolai hallgatói létszáma mindenféle összehasonlításban megállja a helyét, és nagy kulturális előrehaladásunknak egyik fokmérője.

Ugyancsak megfelelően előrehaladtunk 1972-ben az életszínvonal fejlesztésében is. **Megvalósul életszínvonal-politikánk, amelynek fő elve, hogy a szocialista társadalom építésének együtt kell járnia a dolgozók életszínvonalának rendszeres emelésével.**

1972-ben a lakosság egy főre számított reáljövedelme és fogyasztása országos átlagban három és fél százalékkal növekedett. Kilenevezer lakás épült fel a múlt évben Magyarországon. Jóllehet ennek a lakásmennyiség-

Külpolitikánk rendíthetetlen törekvése, hogy nemzetközi síkon hozzájáruljon a szocialista országok egységének és összeforrottságának növeléséhez. Ezért szoros együtt haladunk a Varsói Szerződés tagállamaival, a Kölcsonos Gazdasági Segítség Tanácsának országaival, valamennyi szocialista országgal és a nemzetközi élet minden haladó erejével.

nek az összetételét nem tartjuk kielégítőnek, de magát a számot igen. Évente ennyi lakást Magyarországon soha korábban nem építettek. Az a lendület, amellyel most ezen a területen találkozunk, biztosítja, hogy a mostani öt évre tervezett 400 000 lakás fel fog épülni az országban.

Ami a fogyasztást illeti: országosan egy főre számítva 1972-ben Magyarországon 61 kilogramm hús, 14 kilogramm tojás, 114 kilogramm tej, 84 kilogramm zöldség és főzelék s 72 kilogramm gyümölcs jutott.

1972-ben Magyarországon minden száz háztartásban 37 porszívó, 46 hűtőszekrény, 61 mosógép, 61 televízió és 75 rádió volt. Tehát ezen a téren is nagyon jelentős az előrehaladás.

Életszínvonal-politikánkat illetően természetesen további céljaink vannak. **1973-ban a lakosság reáljövedelmének és fogyasztásának — a múlt évi három és fél százalékkal szemben — négy és fél, öt százalékkal kell emelkednie, s ezt biztosítanunk is kell!**

A Központi Bizottság első titkára külön szót az állami iparban és építőiparban március elején végrehajtott béremelésről.

— Ennek kettős célja volt — mondotta —. Egyrészt úgy gondoltuk, hogy most a nagyüzemi munkásság kapjon külön béremelést, mert — és ez az igazságosságnak is megfelel — egy viszonylagos elmaradást be kellett hoznunk. Másrészt: politikai szándékunk is volt és van a külön béremeléssel. Mi a dolgozó osztályok között politikailag nem szoktunk különbséget tenni; nem szembeállítjuk, hanem összeforrasztjuk a munkásságot, a parasztságot és az értelmiséget. De meg kell őszintén mondanunk, hogy **a munkásosztály, a szocialista nagyipari munkásság nélkül nincs szocializmus, nem lehet szocializmust építeni.** A béremeléssel azt is kifejezésre akartuk juttatni, hogy **a legbiztosabb jövőt a szocialista nagyipar jelenti.**

Továbbra is az a programunk, hogy biztosítsuk a munkával arányos keresetnövekedést a dolgozó emberek számára. Célunk, hogy tovább könnyítsünk a nők helyzetén, csökkentjük a családfenntartás, a gyermeknevelés költségeit, tovább javítsunk valamit a nyugdíjakon. **Ha a termelés olyan ütemben fejlődik, ahogyan tervezzük, akkor céljainkat el is érjük.** Elvünk, hogy minél nagyobb mértékben biztosítsuk: **aki dolgozik, az keresessen, és aki nem dolgozik, az ne keresessen.**

Belpolitikánk alapvető céljai közzismertek, s azokhoz szilárdan ragaszkodunk. Ezek: a népgazdaság általános fejlesztése, a műveltség, a kultúra szocialista jellegének erősítése és színvonalának emelése, az életszínvonal további javítása és végül mindezek summázataként: **belpolitikánk alapvető célja a fejlett szocialista társadalom teljes felépítése.** Mély meggyőződésünk, hogy ezeket a célokat egy akaratral, becsületos munkával, összefogással és szilárd helytállással el is fogjuk érni!

Külpolitikánk elvi alapokon nyugszik. A kapitalista országokkal folytatott külpolitikánk ugyancsak elvi alapokon nyugszik. Mi a békés egymás mellett élést akarjuk — mind nagyobb mértékben — gyakorlati tenni a szocialista országok és a kapitalista országok mindennapi kapcsolataiban, így a Magyar Népköztársaság és a kapitalista államok viszonyában is. Politikai lépéseink ennek az elvnek felelnek meg.

Kreisky osztrák kancellár látogatására utalva, hangsúlyozta: a két ország példája is mutatja, hogy **lehetséges és kölcsönösen előnyös a szocialista és a kapitalista országok békés egymás mellett élése.** Ennek megfelelően alakítjuk viszonyunkat más kapitalista országokkal, köztük az Egyesült Államokkal is, ahol a közelmúltban kormányküldöttségünk járt. Kapcsolatainkat a békés egymás mellett élés érvényesítésével akarjuk normalizálni, tehát az egyenjogúság, a kölcsönös előnyök, a belügyekbe való be nem avatkozás el-

(Folytatás a 3. oldalon.)

(Folytatás a 2. oldalról.)

veit alapján. Az államközi kapcsolatokban mi tudomásul vesszük, hogy az Egyesült Államok olyan, amilyen. Az Egyesült Államoknak is el kell fogadnia, hogy Magyarországon olyan, amilyen, s mint szocialista népköztársasággal kell tisztességes viszonyt kialakítani.

A Magyar Népköztársaság képviselői — általános külpolitikai elveinket követve, törekvéseinket realizálva — ott vannak mindazokon a nemzetközi fórumokon, ahol az államok viszonyait, kapcsolatát szabályozzák és alakítják, jelen vannak mindenütt, ahol lényeges kérdésekről esik szó. A Magyar Népköztársaság tagja az Egyesült Nemzetek Szervezetének, s betölti azt a szerepet, amelyet felfogásunk szerint szocialista országnak kell töltenie. A Magyar Népköztársaság képviselői ott vannak Helsinkiben, ahol az európai biztonsági értekezletet készítik elő, ott vannak Bécsben, ahol előkészítő megbeszélések folynak a fegyverzet és a fegyveres erők

csökkentésének kérdéséről. A Magyar Népköztársaság képviselői ott vannak Genfben, ahol az általános leszerelési kérdéssel foglalkoznak, s ott vannak Vietnámban, a Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottságban is.

Okkal és meggyőződéssel vallhatjuk, hogy a Magyar Népköztársaság külpolitikai törekvései eredményesek, országunk biztonságban, békében él, népünk szocialista társadalmat épít. Erőnköz és lehetőségeinkhez mérten hozzájárultunk és a jövőben is hozzájárulunk a haladás nemzetközi ügyéhez. Ennek az elvi külpolitikának köszönhető, hogy ma a Magyar Népköztársaságnak becsülete van, barátaink számon tartanak bennünket, s ellenfeleink is megtanulták, hogy velünk csak tisztességes eszközökkel lehet boldogulni. Úgy azonban lehet, mert mi becsületesen törekszünk a békés egymás mellett élésre a kapitalista országokkal is. Eredményeinkre is gondolva, csak azt hangsúlyozhatjuk, hogy a jövőben is rendületlenül folytatjuk eddigi külpolitikánkat.

A jövőben is segítjük a vietnami népet

Az egész világ tudja, hogy a magyar nép, a Magyar Népköztársaság a vietnami néppel rokonszenvezett a háború egész időszaka alatt. Minden megbeszélésünk és tiszteletünk ez a lélekszámában nem nagy népé, amely szilárdan ellenállt a legerősebb imperialista hatalom fegyveres agressziójának, s követelte azt az el nem vitatható jogát, hogy szabadon, saját maga dönthesse sorsáról. Örültünk a párizsi béke megállapodásnak, az azt követő párizsi értekezletnek a vietnami béke ügyében, s ennek megfelelően rokonszenvünk most és a jövőben is a Vietnami Demokratikus Köztársaságé, a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormányé, a vietnami népé. Szolidaritás vagyunk Vietnami néppel, s amennyire tőlünk telik, a jövőben is segítjük őket, hogy eltüntethessék a háborús pusztítás nyomait, s előbbre lépessenek a párikus választottá úton.

Hazánk tagja a Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottságnak. A megbízást azért vállaltuk, mert fontosnak tartjuk, hogy a vietnami nép végre békében élhessen. Az a feladatunk, hogy — amennyiben rajtunk múlik — hozzájáruljunk a béke biztosításához. Ezt becsülettel teljesítjük is. Tevékenységünkkel nincs mindenki megelégedve; úgy tűnik, hogy az Egyesült Államoknak nem nagyon tetszik a Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottságban végzett munkánk. Ezt végtelenül sajnáljuk. Nem mi tehelünk arról, hogy az Egyesült Államok belemászott ebbe a barbár, úgyarmatosító háborúba, másszon is ki belőle. Ennek egyszerű útja: tartsa be a bé-

kemegállapodás feltételeit, hagyja békében élni a vietnami népet. A vietnamiak majd rendezik egymás között azt, ami csak rájuk tartozik, s ebben nincs szükség amerikai „segítségre”. Sőt mindaddig, amíg az Egyesült Államok beavatkozik az ottani belügyekbe, a vietnamiak egymással sem tudják rendezni a vitás kérdéseket.

Hasonlóan egyértelmű az álláspontunk a közel-keleti helyzettel kapcsolatban: 1967-ben agresszív történet, területeket foglaltak el. Ezt mi már akkor megállapítottuk, s megneveztük az agresszort is. Ez nemcsak a mi álláspontunk, így foglalt állást az ENSZ Biztonsági Tanácsa is. Mint akkor, most is azt követeljük a világ haladó népeivel együtt: **hajtsák végre az ENSZ Biztonsági Tanácsának ide vonatkozó határozatát.** Az agresszor nem birtokolhat olyan területeket, amelyekhez háborús hódítás útján jutott! Pillanatnyilag talán úgy tűnik, nem lehet arra kényszeríteni az agresszort, hogy lemondjon a hódításról. A helyzet történelmi távlatában azonban kétségtelen, vitathatatlan: **az agresszor nem jog birtokolni elfoglalt területet a Közel-Keleten.** S minél előbb felismerik ezt és a józanság, a becsületes és tisztességes rendezés útjára lépnek, annál jobb lesz minden ott élő népnek, Izrael népének is. Mi megértjük az agresszív süjtött arabokat, akik készek minden eszközzel harcolni. De mi — éppen a közel-keleti népek és a tartós béke érdekében — **a még mindig lehetséges békés megoldás útját támogatjuk. Békés úton kell érvényt szerezni az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatának.**

A Kollektív biztonsági rendszer minden nép számára fontos

Az európai biztonsági értekezlettel kapcsolatban is világos az elgondolásunk. Mindenki tudja: a szocialista országok kezdeményezték az európai biztonsági értekezlet összehívását azzal, hogy földrészünkön fogjunk végre hozzá a kollektív biztonság megteremtéséhez, amely minden itt élő népek megadja a békés élet lehetőségét.

A kezdeményezők, a Varsói Szerződés országai, felhívással fordultak Európa kormányaihoz, népeihez, s felhívásuk megfelelő visszhangra, megértésre talált. Hamis azonban a NATO-nak az az elképzelése, hogy az európai biztonsági értekezlet létrejötté, az európai kollektív biztonsági rendszer megteremtése csak a szocialista országoknak fontos, ez alapos tévedés. Olyan úgyről van szó, amely Európa minden népének fontos, bármilyen társadalmi rendszerben él is. **Közös érdekről van szó: az ő érdekeltőségük sem kisebb ebben a mienknél.** Reális szellemben kell a kérdéseket kezelni, s akkor mindjárt könnyebb lesz az értekezlet napirendjében is egyetértésre jutni.

Körülbelül két hónapja nemzetközi előkészítő megbeszélések folynak Bécsben a fegyverzet és a fegyveres erők csökkentésének

lista országok ezzel a csökkentéssel semmiféle külön előnyt nem kívánnak elérni, viszont a jelenlegi helyzethez képest nem is adnak előnyt senkinek. Ezt minden tárgyaló félnek meg kell értenie. Nekünk sokáig lesz türelmünk tárgyalni Bécsben vagy akárhol a fegyverzet csökkentéséről, fenntartva azt a tisztességes álláspontunkat, hogy **a jelenlegi helyzethez képest kell mindenkinek a biztonságot garantálni a jövőben is, s csupán ennek figyelembevételével lehet megállapodni Európában és Közép-Európában is a fegyverzet, a fegyveres erők csökkentésében.**

A dolgozókat képviselni megtiszteltetés

Kádár János beszéde befejező részében ezeket mondta:

— Mély meggyőződésem, hogy a szocializmus útján tovább haladunk előre. **A jövőt illetően megfelelő és jó terveink vannak, előrehaladásunk biztosított.** Az, hogy milyen lesz fejlődésünk üteme, javarészt rajtunk múlik. Az elővezető úton ezután is dolgozni, harcolni kell. Lelküzdeni az akadályokat, amelyek részben objektív akadályok. A gazdasági területen dolgozó emberek tisztában vannak azzal, hogy csakis anyagi lehetőségeink figyelembevételével tudunk dolgozni. De ha gazdasági építésről van szó, máris adott a feladat: **takarékoskodni az anyaggal, a pénzzel és az idővel!** **A szubjektív tényező így válik előnyünkre, s így tudjuk a fejlődés ütemét gyorsítani, az objektív akadályokat leküzdeni.**

Szubjektív nehézségeink is vannak, olyanok, amelyeknek már semmiféle objektív jellegük nincs. Hazánkban, társadalmunkban, ahol — mély meggyőződésünk szerint népünk túlnyomó többségének teljes megértésével és támogatásával — szocializmus épül, vannak még, bár kis számban, a szocialista rendszernek és eszméinek ellenségei, ha országos, társadalmi méretekben problémát nem is jelentenek. De van egy másik kategória, amelybe már valamivel többen tartoznak, azok, akik a Magyar Népköztársaság társadalmi rendje, a helyes és szükséges politika biztosította feltételekkel, lehetőségekkel nem helyesen élnek, sőt egyenesen visszaélnek. Mindannyian ismerünk anyagias, kapzsi, harcsló embereket, akik néha egyenesen fitogtatják, hogy mi mindent szereztek. Ha valaki becsületes munkával szerez valamit, azt tiszteletben tartjuk, de aki a közösség rovására visszaél a törvény által biztosított lehetőségekkel, az ellen fel kell lépünk. Az ilyenek ellen a jövőben is harcolni fogunk! **Mert a lehetőségek azért vannak, hogy azokkal helyesen éljenek az emberek, s nem azért, hogy visszaéljenek velük.**

Kádár János ezután arról szólt, hogy helyenként tapasztalhatók az elbizakodottság jelei. Akadnak emberek, akik nem hallgatnak a dolgozók szavára vagy egyáltalán az emberi szóra, akik a szerepüket az előrehaladásban önelégülten úgy értelmezik, mint az a bizonyos légy, amely a kocsi rúdján

A genfi általános leszerelési értekezlet már sok éve folyik. Néhány ország kezdte, azután újabb országok kapcsolódtak be a munkába, amelyben most már a mi képviselőink is részt vesznek. Jól tudjuk, hogy az általános leszerelés nem a jövő hét kérdése. Mégis részt veszünk ebben a munkában, állhatatosan dolgozunk ha kell, hosszú esztendőig, mert szocializmusban és békében akarunk élni, s meggyőződésünk, hogy el kell jönnie az emberiség életében olyan időszaknak is, amikor megvalósul az általános leszerelés és a tartós béke.

ülve azt hiszi, hogy ő húzza a kocsit.

A mi fejlődésünknek olyan nagy és erős motorjai vannak, mint a párt, a munkásosztály, a dolgozó nép! Erezze mindenki megtiszteltetésnek, ha — akár a legkisebb rangban is — a dolgozó képviselőként tevékenykedhet a társadalmi élet bármely területén, és az alapvető normákat, amelyeket mindenkitől megkövetelünk, kötelességszerűen tartsa meg. A vezetőnek persze, nehezebb a dolga, vele szemben nagyobbak a követelmények. Mert ha két szomszéd padnál dolgozó ember mond egymásnak valami nem tetszőt, a gépüzemben csak ók ketten hallják. Ez egészen más dolog, mint amikor például egy értekezleten kell válaszolnom egy feltett kérdésre: akkor kötelesek vagyok érvekkel válaszolni, nem pedig ledorongoló hangon, a funkció magaslatáról visszaszólni. Mindig a józan eszünkre apelláljunk és semmiképpen se váljunk elbizakodottá, mert az elbizakodottság sohasem vezet jóra. Egy bizonyos: **amikor a nép ügyéről van szó, mindig komolyan kell a kérdésekkel foglalkozni.**

— Mélyes meggyőződésem — hangsúlyozta Kádár János —, hogy **bizakodva nézhetünk a jövőbe. Megvan a saját erőnk, s az ország határain túl is velünk vannak a világ összes haladó e. i.** Leraktuk a szocialista társadalom alapjait és évről évre szilárdítjuk, magasabbra emeljük a szocializmus épületét. Bizton állíthatom: **ez nem szűk pártérdek és nem is szűk osztályérdek.** Célja a pártnak is, a mun-

kásosztálynak is, ám meggyőződéssel állíthatom: **amikor a szocialista társadalom alapjait raktuk le, a magyar nép, a magyar nemzet boldogabb jövőjének alapjait raktuk le, és ezek az alapok szilárdak.**

Amikor azt mondjuk, hogy bizakodva nézzünk a jövőbe, az embereknek eszükbe jut a történelem: Mohácsnál vereséget szenvedtünk, Világosnál le kellett tenni a fegyvert, az első világháború végén az ország a vesztes oldalon volt, és összeomlott, a Tanácsköztársaságot leverték az ellenforradalmárok, a második világháború végén Magyarország mint Hitler utolsó csatlósa a vert seregben szerepelt. S mindezek után nem egyszer felteszik a kérdést: hát mi mindig csak kikaptunk, sohasem győztünk? Folyton csak csatát veszített a mi népünk ezer esztendőn át? Erre is válaszolunk kell: igen, amikor az egykori uralkodó osztályok a reakció szekeréhez kötötték az ország sorsát, mindig vereséget szenvedtek, de sohasem a nép, hanem ők, a „történelmi osztályok” szenvedték a vereséget, Mert — Dózsától kezdve — mindig voltak a népnek zászlóvivői. És a nép mindig újra talpra állt, küzdött boldogabb jövőjéért!

A magyar történelemben azonban most már léteznek másfajta dátumok is. Most ünnepeltük felszabadulásunk 28. évfordulóját; azt, hogy a magyar nép haladásért küzdő erői testvéri segítséget kaptak, a szovjet nép fiait felszabadították hazánkat a hitlerista, fasiszta megszállók igája alól, és megnyílt a fejlődés lehetősége a népünk, munkásosztályunk számára. **Ez már nagy, fényes ünnep, amellyel új korszak kezdődött hazánk történetében.** Nem túlzás így fogalmazni: a felszabadulás óta eltelt — nem is törés nélkül — időszakban egy évszázad munkáját végeztük el. Bizonyítja ez, hogy ha szilárdan ragaszkodunk az elvekhez és a célokhoz, ha állhatatosak vagyunk, akkor hatalmas eredményeket érhetünk el. Most lesz negyedszázada a két munkáspárt egyesülésének, s annak is negyedszázada, hogy a munkásosztály a hatalmat ténylegesen is birtokba vette és kiépítette. Annak szintén negyedszázada már, hogy az ipart, a kereskedelmet és a bankokat államosítottuk. A két munkáspárt egyesítése, a munkáshatalom megteremtése és az államosítás nem választható el egymástól, egvík a másik nélkül nem lett volna lehetséges.

A tanácsválasztás: hitvallás politikánk mellett

Jelenlegi helyzetünket az jellemzi, hogy a párt, a munkásosztály betölti vezető szerepét. Összeforrottság és egység van, a kommunizmus, a szocializmus öntudatos hívei példát mutatnak a munkában, és megvan az erőnk ahhoz, hogy tovább haladjunk előre.

Minden egyes politikai lépésünket úgy kell megtennünk, hogy az méltó legyen egész harcunkhoz. Ilyennek fogjuk fel azt a politikai kampányt is, amely most folyik. **Bizom abban, hogy a tanácsválasztás olyan hitvallás lesz politikánk mellett, olyan támogatása lesz központi és helyi politikánk, amely méltó szocializmust építő népünkhez!**

Azzal szeretnék elkészönni önkötől: remélem, hogy a tíz nap múlva esedékes választáson is, poli-

tikánk érvényesítéséért vívott harcunkban is élen haladnak majd példájukkal a Láng-gyáriak, az angyalföldiek; élen halad fővárosunk, Budapest egész munkássága, ahogy ezt a munkásosztály történelmi harcaiban mindig is tette.

Engedjék meg, hogy pártunk Központi Bizottsága nevében és a magam részéről is ismételtlen és szívből minden jót, jó erőt, állhatatosságot és új sikereket kívánjak Budapest XIII. kerülete dolgozóinak, egész népünknek! — fejezte be hosszan tartó, nagy tapsal fogadott beszédét Kádár János.

Ezután a nagygyűlés Matuz Lászlónak, a Hazafias Népfőnt XIII. kerületi bizottsága titkárnak zárszavával ért véget. (MTI)

Választási gyűlések vidéken

Pénfeken az egyik nagyszabású vidéki választási gyűlést Székesfehérvárott, a Videoton Rádió- és Televíziógyár szerelőcsarnokában tartották. A nagygyűlésen Ilku Pál művelődésügyi miniszter mondott beszédet. Nagykanizsán dr. Papp Lajos államtitkár, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnöke

volt a Hazafias Népfőnt városi bizottsága által rendezett választási nagygyűlés szónoka.

Nógrád megye székhelyén, a salgótarjáni Kohász Művelődési Központban rendezett nagygyűlésen felszólalt Brutyó János, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke is.

Az MSZBT-küldöttség Leningrádban

A Magyarország felszabadulása évfordulójának alkalmából a Szovjetunióban tartózkodó küldöttség pénteken Leningrádban a Szovjet (Szövetség)-gyárban, amely a Szovjet-Magyar Baráti Társaság tagcsoporthja, magyar-szovjet barátsági nagygyűlésen vett részt.

Gézi János, a Nógrád megyei pártbizottság első titkára, a küldöttség tagja mondott beszédet. Apró Antal, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az MSZBT elnöke, a küldöttség vezetője az MSZBT zászlóját ajándékozta az üzem kollektívájának. (TASZSZ)

Nagy taps követi Kádár elvtárs beszédét.

(Mikó László felvételei.)